

[Skovmand.]

punkt og prikke vil følge sikkerhedsrådets resolutioner.

Udenrigsministeren (Poul Hartling): De kommentarer, som denne sag har givet anledning til i pressen, bygger på flere punkter på misforståelser, som jeg benytter lejligheden til at korrigere.

Det er for det første en misforståelse, når det i pressen er blevet anført, at et dansk firma af udenrigsministeriet skulle have fået tilladelse til at medvirke ved byggeriet af et militært havneanlæg i Sydafrika. Udenrigsministeriet har ikke givet nogen som helst tilladelse til dette byggeri; spørgsmålet har aldrig været forelagt for udenrigsministeriet.

For det andet vil jeg gerne fastslå, at det er en selvfølge, at regeringens Sydafrikapolitik er uændret, og videre understrege i overensstemmelse med det nu af spørgeren mundtligt tilføjede, at de danske regler om kontrol med våbeneksport administreres i overensstemmelse med de resolutioner, vi har givet tilslutning til i De Forenede Nationer; derom skal der ingen tvivl råde. Jeg kan oplyse, at der siden 1960 ikke er givet tilladelse til udførsel af våben og krigsmateriel her fra landet til Sydafrika.

I den aktuelle sag er forholdet ifølge de for mig foreliggende oplysninger det, at det selskab, der skal foretage byggeriet af det nævnte havneanlæg, er et sydafrikansk datterselskab af et dansk ingeniørfirma. Det er klart, at en sådan virksomhed falder uden for dansk myndighedsområde. Vi har ingen hverken juridisk eller faktisk mulighed for at gribe ind.

I begrundelsen for spørgsmålet henvises der til den pågældende u-bådsbases eventuelle forbindelse med bojkotten af Rhodesia; derfor vil jeg for fuldstændigheds skyld tilføje, at de gældende bestemmelser om handelsregler imod Rhodesia tager sigte på handelen med dette land og ikke giver grundlag for indgriben mod byggevirksomhed i Sydafrika.

Mit svar på det stillede spørgsmål må altså være, at danske myndigheder ingen mulighed har for at forhindre, at et sydafrikansk firma, selv om det drejer sig om et datterselskab af et dansk firma, påtager sig arbejder af denne karakter.

Skovmand: Jeg takker udenrigsministeren for svaret. Det beroliger mig, at udenrigsministeriet ikke, som det altså fejlagtigt har været meddelt i pressen, har givet tilladelse til dette byggeri i Sydafrika.

Jeg synes nu nok, at når ministeren siger, at der ikke er tale om et dansk firma, men om et sydafrikansk datterselskab af et dansk firma, rejser der sig det spørgsmål: i hvilket omfang kan ingeniørfirmaer og andre firmaer af denne type bringe Danmark i vanskeligheder i måske kommende konfliktsituationer? For det er jo ikke sikkert, at man politisk set vil skelne så kraftigt mellem, hvad der er danske foretagender, og hvad der er danske datterselskaber. Jeg vil gerne opfordre ministeren til, at han på et eller andet tidspunkt tager denne sag op til overvejelse.

Med hensyn til Rhodesia kan jeg dog lige sige, at når den store svenske koncern ASEA for nogen tid siden opgav at medvirke ved Cabora Bassa-dæmningen i Mozambique, hang det sammen med, at den svenske regering ikke ville garantere, at selskabet ikke kunne blive tiltalt, hvis det viste sig, at dette byggeri kom til at gavne Rhodesia. Så for så vidt vil jeg sige, at hvis der havde været tale om et dansk firma, kunne der blive anledning til også at se på det punkt.

Jeg vil til sidst spørge ministeren, hvordan man ville stille sig, hvis et dansk firma — altså ikke et udenlandsk datterselskab — foretog noget lignende, som nu Christiani & Niensens datterselskab i Sydafrika har gjort. Altså, om man vil opfatte sikkerhedsrådets resolution om våbenbojkot af Sydafrika så vidtgående som muligt, eller om man strengt vil holde sig til tekstens ord om våben og rullende materiel.

Udenrigsministeren (Poul Hartling): Det ærede medlem bad først, om vi vil være opmærksom på spørgsmålet om danske foretagender, det vil vi naturligvis.

Dernæst var der det svenske firma; jeg vil blot sige derom, at det svenske firmas forhold til Rhodesia er et andet end det her foreliggende.

Det tredje spørgsmål var, hvordan det ville forholde sig med våbenloven, og svaret på det spørgsmål må blive, at våbenlovens bestemmelser vil blive administreret så